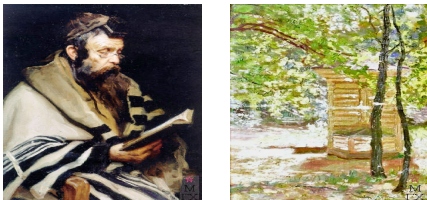


М. Ю. Костиця

Курінний Олександр Авакумович

КУРІННИЙ Олександр Авакумович (29. 08(10. 09). 1865, с. Бузівка Новомоск. пов. Катеринослав. губ., нині Магдалинів. р-ну Дніпроп. обл. – 11. 03. 1944, Москва) – живописець, графік. Навч. у Київ. рисув. школі М. Мурашка, потім у [М. Ге](#), Моск. училищі живопису, скульптури та архітектури, АМ у С.-Петербурзі (1891–94; викл. *І. Рєпін*, П. Чистяков). Брав участь у розписах Володимир. собору (пом. [В. Васнецова](#)) та Кирилів. церкви (під керівництвом [М. Врубеля](#), тло настін. розпису «Зішестя Святого Духа на апостолів») у Києві (1885–96). Викл. підготов. худож. студії І. Рєпіна (С.-Петербург, 1895), який обрав його своїм помічником. Збережено та опубліковано численні листи учителя до учня з цінними профес. порадами, а також листи, у яких згадано К. Брав участь у діяльності гуртка художників ім. І. Рєпіна. Викл. і зав. рисув. школи у Смоленську (Росія, 1896–1900); у Москві: викл. шкіл (від 1908), реставратор ДТГ (1920–40-і рр.). Основні галузі – станк. графіка і живопис (портрети, жанр. картини). Учасник експозицій Київ. товариства худож. виставок, Об'єдн. художників ім. І. Рєпіна, Моск. товариства художників «Звено», Товариства пд.-рос. художників (1891–92), Товариства пересув. худож. виставок (1899). Мандруючи Росією, збирав етногр. матеріали, робив зарисовки. 1903 і 1905 – відрядження до Самарканда (Узбекистан). Написав 1935 спогади про свого Вчителя з подробицями про пед. діяльність І. Рєпіна (опубл. у кн. «Новое о Репине: Статьи и письма художников. Воспоминания учеников и друзей. Публикации», Ленинград, 1968). Окремі роботи зберігаються в НХМ (Київ), ДТГ.

Фотоілюстрації



Основні твори

«Гімназист» (1889), «Дівчинка перед сном» (1890-і рр.). «В. Андреев» (1891), «Дівчина з квітами» (1893), «Селянин» (1897), «Рабин, який молиться» (1899), «Сонячний сад», «Мулла біля дверей» (обидва – поч. 20 ст.), «Аллах Акбар (Бог великий)», «Мулла на молитві», «Ворота в Шах-і-Зінде», «Портрет Ш. (Колишня балерина Московського Великого імператорського театру)», «Біля могили святого» (усі – 1915–16), «Самаркандська єврейська дівчинка», «Симеїз. Монах», «Крим. Лиманська бухточка», «Крим. Судак» (усі – 1918), «М. Булгаков» (1923).

Рекомендована література

1. Федина Т. Ю. Русско-украинские связи в художественной жизни Юга России (начало XX в.). Краснодар, 2009.

Бібліографічний опис:

Курінний Олександр Авакумович / М. Ю. Костиця // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2016. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-51949>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).